

DEZBATERILE PRIVIND VIITORUL UNIUNII EUROPENE: POZIȚII ALE STATELOR MEMBRE*

Ovidiu Lungu**

Abstract: *In the conditions of the challenges facing the European community in the last period, the attention of specialists, political people, and of the citizens is pointed to the future of the European Union. Considering this aspect it's important to find out, how member states position themselves on this subject, how they shape their image in relation to the trajectory that the community will have to follow in the near future. The study aims to identify member states positions, in relation to the future of the European Union. In other news, the particular positions of the member states will be presented and the common/similar and distinct views on the direction to be embraced will be identified.*

Keywords: European Union, future, events, reflections, directions

Introducere

Viitorul comunității este un subiect important, care ridică numeroase semne de întrebare și care frământă, deopotrivă, liderii europeni, specialiștii în domeniul relațiilor internaționale și studiilor europene, jurnaliștii și cetățenii comunității. Articolul de față își propune să identifice pozițiile statelor membre în raport cu direcțiile pe care ar putea să le urmeze comunitatea europeană în viitorul apropiat. Pentru a realiza acest lucru este necesară o abordare mai amplă, care să identifice contextul și factorii care au influențat formarea reflecțiilor asupra viitorului Uniunii Europene. În aceste sens, voi realiza un tablou al evenimentelor interne și externe, care a avut un impact asupra modelării reflecțiilor cu privire la viitorul comunitar. Ulterior, îmi voi concentra atenția asupra identificării principalelor teme/subiecte care fac obiectul dezbatelor privitoare la ceea ce va urma. În final, voi urmări pozițiile statelor membre în raport cu direcțiile pe care comunitatea ar putea să le urmeze.

* Această lucrare a beneficiat de sprijin financiar prin proiectul „Cercetare doctorală și postdoctorală de calitate, inovativă și relevantă pentru piața muncii”: POCU/380/6/13/124146, proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020.

** Doctorand, Universitatea Babeș-Bolyai Cluj-Napoca; e-mail: lungu.ovidiu95@gmail.com

„Anuarul Institutului de Istorie «George Barițiu» din Cluj-Napoca. Series Historica”, LIX, 2020, Supliment, 2, *Lucrările conferinței internaționale online „ROMANIA-ITALIA-EUROPA. Evoluții istorice - Dinamici culturale - Relații internaționale”, 16-18 septembrie 2020*, p. 471-480.

Pentru a realiza cele propuse în cadrul cercetării, voi utiliza metoda calitativă. Prin prisma acesteia voi identifica, pozițiile statelor membre și o să pot contura principalele direcții înspre care se poate înclina comunitatea. Pentru a realiza cele anterior menționate, mă voi folosi de un instrument de cercetare, și anume, analiza de document. Cu ajutorul instrumentului, voi culege din literatura de specialitate teoriile privitoare la Uniunea Europeană și viitorul acesteia, abordări ale evenimentelor desfășurate, etc. Același instrument îl voi utiliza și în abordarea empirică a cercetării, unde voi urmări declarații și comunicate oficiale ale reprezentanților statelor membre, din care putem deduce poziția statelor.

1. Considerații generale privind Uniunea Europeană

Înainte de a pătrunde în esența subiectului care ne preocupă în cadrul acestei cercetări, consider utilă o abordare sumară a elementelor definitorii ale comunității și a mecanismelor care o guvernează. Aceasta din urmă, ne sprijină în conturarea unui tablou general a ceea ce reprezintă Uniunea Europeană de astăzi, și ne formează un fundament teoretic necesar înțelegerii și aprofundării fenomenelor care guvernează comunitatea.

În sfera științelor politice și a relațiilor internaționale se află adeseori, în centrul preocupărilor, statele naționale. Aceste entități sunt compuse din teritorii și cetățeni, iar administrarea lor este asigurată de către guverne. Timp de două secole statele au reprezentat principalii actori de pe scena relațiilor internaționale, în jurul conceptului de stat învârtindu-se toate teoriile despre sistemul global. Abordarea din zona relațiilor internaționale a fost focalizată multe decenii, pe studiul alianțelor construite între state, a conflictelor izbucnite și a balanțelor de putere dintre acestea¹.

Statul este poate cea mai comună formă de organizare, însă, nu și unica, în sistemul global întâlnim și alte forme de organizare care au început să prindă contur pornind cu a doua jumătate a secolului douăzeci. Referitor la calitatea formelor de organizare, nu există în rândul specialiștilor o teorie unanim acceptată, care să susțină că statul este cea mai performantă dintre unitățile administrative. Mai mult, în sfera relațiilor internaționale există teorii care afirmă că statul se află în declin, cauza acestui declin fiind determinată de ideile naționaliste care au fost îmbrățișate de aceste sisteme și care au condus la izbucnirea și antrenarea a numeroase conflicte, printre care și cele două conflagrații mondiale care au marcat secolul douăzeci. O altă cauză, care a

¹ John McCormick, *Understanding the European Union: A Concise Introduction*, Edit. Palgrave, 2014, p. 1, website: <https://1lib.eu/ireader/2551605>, accesat la data 02.09.2020.

condus la declin, este incapacitatea statului de a răspunde la numeroase cerințe ale societății internaționale moderne².

Evenimentele care au perturbat secolul douăzeci, au condus la o schimbare de perspectivă în ordinea mondială, în sensul în care accentul s-a mutat pe cooperare în detrimentul concurenței. Cooperarea și asigurarea păcii au devenit preocuparea principală a actorilor de pe scena internațională și au condus la o serie de schimbări majore. În cadrul sistemului global au fost înființate numeroase organizații internaționale care activează în diverse zone ale sferei politice, unde îndeplinesc diverse funcții și elaborează politici publice. Focusarea pe cooperare și pace, au condus la noi forme de organizare, una dintre cele mai reprezentative fiind regionalizarea. Regionalizarea se traduce printr-un proces de integrare desfășurat la nivelul unor regiuni, care constă în eliminarea barierelor frontaliere și permit desfășurarea liberă a comerțului și circulația liberă a persoanelor în arealul regiunilor. Poate cel mai bun și reușit exemplu de regionalizare este Uniunea Europeană³.

Una dintre întrebările la care trebuie să răspundem pentru început este următoarea: Ce este Uniunea Europeană? Cel mai simplu răspuns este acela că Uniunea Europeană este o uniune economică, socială și politică, care înglobează 27 de state din regiune. Proiectul european a pornit de la un simplu parteneriat între șase state vest europene și a vizat cooperarea economică în zona unor resurse importante, des disputate de către acestea. Proiectul s-a dezvoltat în timp, prin implicarea altor state din regiune și extinderea cooperării în numeroase domenii de interes, ajungând în zilele noastre la ceea ce numim UE-27⁴.

2. Evenimente definitorii ale viitorului european

Privirile liderilor europeni, cetățenilor comunității și analiștilor în zona studiilor europene, sunt ațintite în aceste momente spre viitorul Uniunii Europene. Viitorul comunitar a început să ridice numeroase semne de întrebare tuturor, în contentul evenimentelor petrecute în ultimele două decenii, care au supus construcția europeană la numeroase încercări dificile. În continuare, o să ne centrăm atenția pe abordarea principalelor evenimente de natură socială, politică și economică, care au marcat viața comunitară.

² *Ibidem.*

³ John McCormick, *Understanding the European Union: A Concise Introduction*, London, Edit. Palgrave, 2014, p. 1: <https://1lib.eu/ireader/2551605>, accesat la data 04.09.2020.

⁴ Site-ul oficial al Uniunii Europene: <https://op.europa.eu/webpub/com/eu-what-it-is/ro/>, accesat la data 06.09.2020.

Abordarea acestor evenimente este importantă pentru studiu de față, prin prisma faptului că ne ajută să înțelegem de ce viziunea în raport cu viitorul Uniunii Europene arată într-un anumit fel. Într-o altă ordine de idei, perspectivele privind viitorul Uniunii Europene sunt influențate de evenimentele politice, sociale și economice care s-au desfășurat, acestea din urmă reprezentând o cauză. Literatura de specialitate tratează sub o formă detaliată numeroase evenimente desfășurate la nivel global sau regional, care au avut un impact semnificativ asupra parcursului Uniunii Europene. În cadrul acestui studiu, am selectat cele mai importante dintre acestea, pe care le vom trata în paragrafele care urmează.

Anul 2004 aduce o schimbare majoră a frontierelor Uniunii Europene, familia europeană se mărește cu zece noi membrii. Primirea celor zece state în comunitatea europeană, reprezintă cel mai ambițios proiect de extindere din istoria Uniunii Europene. La data de 1 mai 2004, primesc calitatea de membrii opt state din Europa centrală și de Est (Polonia, Ungaria, Cehia, Estonia, Letonia, Lituania, Slovacia și Slovenia). Acestora li se alătură în același an, Cipru și Malta⁵. Decizia liderilor europeni de a extinde Uniunea Europeană, spre centrul și estul continentului a avut numeroase implicații asupra viitorului comunitar, atât pozitive cât și negative⁶.

Criza globală izbucnită în anul 2008 a afectat economiile țărilor de pe întregul glob, inclusiv economiile statelor membre ale Uniunii Europene. Spre deosebire de crizele financiare care au adus prejudicii economiilor statelor în decursul anilor, cea începută în anul 2008 s-a manifestat într-un mod cu totul diferit și nociv. Crizele financiare desfășurate anterior celei din 2008, au avariat în mod special anumite sectoare din economie, spre exemplu: criza din 1986 a afectat cu precădere economiile și împrumuturile, criza din 1987 a produs prejudicii pieței asigurărilor, criza din 1997 a produs dezechilibre pe piața economică, iar lista exemplurilor poate continua. În comparație cu crizele anterior menționate, precum și a celor pe care nu le-am amintit în exemplele date, criza financiară din 2008 a deteriorat întregul sistem financiar și nu doar un segment/sector⁷.

Primul deceniu al secolului XXI se încheie cu intrarea în vigoare a unui acord de importanță majoră încheiat între statele membre. Tratatul de Reformă a Uniunii Europene, cunoscut în opinia publică și sub denumirea de Tratatul de la Lisabona, aduce o serie de amendamente și elemente noi, tratatelor de bază care l-au precedat.

⁵ Site-ul oficial al Uniunii Europene: https://europa.eu/european-union/about-eu/history/2000-2009_ro, accesat la data 06.09.2020.

⁶ Site-ul oficial al Consiliului European/Consiliul Uniunii Europene: <https://www.consilium.europa.eu/ro/policies/enlargement/>, accesat la data 06.09.2020.

⁷ George Soros, *The New Paradigm for Financial Markets*, USA, Edit. PublicAffairs, 2008, p. 81-82, website: <https://lib.eu/book/701306/bb2781>, accesat la data 07.09.2020.

Printre cele mai semnificative modificări și noutăți putem aminti următoarele: Uniunea Europeană se bucură de personalitate juridică unică, se înființează funcția de președinte cu caracter permanent al Consiliului European, se înființează funcția de Înalț Reprezentant pentru Politică Externă și Securitate, Parlamentul European beneficiază de putere sporită, se modifică procedura de vot în cadrul Consiliului Uniunii Europene, este introdus articolul 50, care permite retragerea voluntară a statelor membre din comunitate etc.⁸.

La scurt timp după depășirea crizei economice, în momentul în care economiile statelor membre se dezmoșteau după o perioadă lungă de regres, Uniunea europeană se confruntă cu o nouă provocare. Războaiele civile care au măcinat statele din Orientul mijlociu au condus poate la cea mai mare migrație din ultimul secol. Încercați de neajunsuri și nesiguranța vieții, o parte însemnată din locuitorii acestor țări au migrat către statele europene, unde și-au propus să reînceapă o nouă viață. Criza refugiaților a creat tensiunii între liderii statelor, datorită pozițiilor diferite în privința modului în care ar fi trebuit tratată situația⁹.

Noile tendințe de pe scena politică europeană au început să îngrijoreze liderii proeuropeni ai statelor membre și specialiștii în științe politice. Curentul populist crește de la un an la altul, atrăgând numeroși simpatizanți și votanți. Astfel, de la un ciclu electoral la altul, pătrund în legislativele europene tot mai multe partide populiste, iar cele deja existente în cadrul legislativelelor își îmbogățesc numărul de mandate. Inclusiv configurația Parlamentului European a avut de suferit, grupurile tradiționale proeuropene pierzând mandate în favoarea extremei populiste. Formațiunile populiste dezvoltă un curent eurosceptic, cultivând mesaje negative împotriva comunității europene și militează pentru destrămarea acesteia și revenirea la Europa statelor naționale. Una dintre consecințele amplorii fenomenului o vom regăsi în paragraful de mai jos¹⁰.

Poate cel mai nefericit eveniment intern din istoria comunității este Brexitul. Britanicii au fost chemați la urne în pe 23 iunie 2016, să-și exprime dorința într-o chestiune delicată, dacă se mai se identifică cu Uniunea Europeană sau nu. Rezultatele votului au fost în favoarea părăsirii comunității europene, moment în care începe procesul de Brexit. Decizia britanicilor reprezintă un șoc pentru toată lumea și provoacă un cutremur de proporții pe întreaga scenă politică europeană. În literatura de

⁸ Site-ul oficial al Uniunii Europene: <https://www.europarl.europa.eu/factsheets/ro/sheet/5/tratatul-de-la-lisabona>, accesat la data 08.09.2020.

⁹ Platforma Voxeurope: <https://voxeurop.eu/en/a-multi-speed-solidarity/>, accesat la data 11.09.2020.

¹⁰ Mihnea S. Stoica, *Populismul în Europa, Dezvoltare Istorică, discurs politic și susținători ai dreptei radicale*, Cluj-Napoca, Edit. Presa Universitară Clujeană, 2017, p. 11-17.

specialitate identificăm numeroase teorii, care pun responsabilitatea Brexitului pe seama mai multor factori, precum: caracteristicile economice diferite, problema migrației, ascensiunea curentului populist eurosceptic, etc.¹¹

Cel de-al doilea deceniu al secolului XXI, se încheie cu o nouă provocare care afectează întreg globul, inclusiv Uniunea Europeană. Pandemia de Sars-Cov 2, începută la finele anului 2019, produce prejudicii economice serioase și conduce la pierderea a numeroase vieți omenești. Virusul Covid 19 se diferențiază de celelalte virusuri, care au afectat regiuni semnificative ale globului, prin modul ușor de transmitere, ajungând în scurt timp să se răspândească pe întreg mapamondul. Măsurile care s-au impus pentru limitarea răspândirii virusului, îngrădirea liberei circulații, distanțarea socială, etc., au afectat piața internă și-au dezechilibrat economia europeană. Mai mult, liderii europeni au căzut de acord asupra unui fond de redresare economică, care este estimat la suma de 750 de miliarde de euro, efortul financiar având consecințe serioase asupra bugetului multianual¹².

3. Temele de interes în raport cu viitorul Uniunii

În cadrul reuniunilor Consiliului European, liderii europeni au abordat cu regularitate viitorul Uniunii Europene și eventualele perspective de urmat. Printre cele mai relevante subiecte/teme care au făcut obiectul discuțiilor, se numără integrarea europeană, unde avem două perspective, prima fiind aprofundarea sau diluarea acesteia, iar cealaltă temă intens dezbătută în cadrul reuniunilor a vizat cele cinci scenarii propuse de Comisia Europeană. Primul subiect și anume cel legat de aprofundarea sau diluarea integrării, a făcut obiectul discuțiilor privitoare la viitorul european, cu precădere înainte de desfășurarea evenimentelor anterior abordate. Pe măsură ce comunitatea europeană a fost supusă unor noi provocări, în contextul tuturor evenimentelor desfășurate în ultimele două decenii, perspectivele privind viitorul comunitar, direcționate pe integrare, s-au mutat treptat spre tabloul unor scenarii care privesc într-un mod diferit, conceptul de integrare în raport cu modelul obișnuit pe care-l cunoaștem¹³.

Ne vom canaliza atenția în paragraful următor pe abordarea conceptului de integrare. Într-o notă mai concretă, o să tratăm definițiile întâlnite în literatura de

¹¹ Daniel Wincott, Jon Peterson and Alan Convery, *Introduction: Studying Brexit's causes and consequences*, "The British Journal of Politics and International Relations", 2017, Vol. 19 (3), 429-433, p. 1-5: <https://booksc.xyz/book/65313368/3eab72>, accesat la data 12.09.2020.

¹² Platforma Voxeurope: <https://voxeurop.eu/en/coming-weeks-european-union-renaissance/>, accesat la data 13.09.2020.

¹³ *Cartea albă privind viitorul Uniunii Europene*, p. 15, site-ul oficial al Uniunii Europene: https://europa.eu/european-union/sites/europaeu/files/whitepaper_ro.pdf, accesat la data 13.09.2020.

specialitate, contextul în care se realizează aceasta și ce anume presupune un proces de integrare. Pentru început, o să observăm împrejurările în care putem discuta de un fenomen de integrare. Integrarea este un proces care se realizează cu precădere, în cadrul unor „organizații integrate”. Cum se traduc organizațiile integrate și ce elemente distinctive înglobează în raport cu organizațiile internaționale, vom observa în rândurile următoare¹⁴.

Unul dintre elementele definitorii ale organizațiilor internaționale este principiul „interdependenței”, acest lucru presupune că statele membre ale unei formațiuni internaționale cooperează în anumite zone de interes și încheie acorduri care sunt fundamentate pe cooperarea reciprocă. Ce presupune acest lucru? Politicile care sunt adoptate la nivelul statelor membre, nu sunt anulate de deciziile care se iau la nivel supranațional, iar entitatea supranațională nu dispune de puterea necesară, pentru a impune statelor membre diferite politici sau să le sancționeze în cazul unor abateri de la decizii. Printre cele mai comune exemple de organizații internaționale, putem aminti: N.A.T.O. Organizația Tratatului Atlanticului de Nord, O.E.C.D. - Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică, GATT - Acordul general privind Tarifele și Comerțul etc.¹⁵

Organizațiile integrate se diferențiază prin prisma faptului că entitățile supranaționale, prin deciziile lor, influențează politicile statelor membre. Acest lucru se realizează prin intermediul unui transfer de putere, cu scopul de a decide în zona anumitor politici de la nivelul statelor membre, la nivelul entității supranaționale. De asemenea, în cazul în care statele membre ale organizației nu aplică deciziile luate la nivel supranațional sau nu respectă acordurile, sunt sancționate. În altă ordine de idei, statele componente cedează din suveranitate și transferă puterea/decizia la nivel supranațional. Nu trebuie să omitem că organizațiile integrate au la baza lor organizații internaționale. În rândul organizațiilor integrate, întâlnim numeroase formațiuni internaționale, printre cele mai importante amintesc: CECO - Comunitatea Europeană a Cărbunelui și Oțelului; CEE - Comunitatea Economică Europeană etc.¹⁶

Integrarea poate fi definită în sens larg un proces prin intermediul căreia actorii politici din cadrul unor state distincte sunt de acord sau consideră necesar „să-și schimbe loialitățile, așteptările și activitățile politice către un nou centru, ale cărui

¹⁴ Martin J. Dedman, *The Origins and Development of the European Union 1945–2008*, 2nd edition, Edit. Routledge, USA, Canada, 2010, p. 7: <https://1lib.eu/book/1203386/15fb7a>, accesat la data 13.09.2020.

¹⁵ *Ibidem*.

¹⁶ Martin J. Dedman, *op. cit.*, p. 7: <https://1lib.eu/book/1203386/15fb7a>, accesat la data 13.09.2020.

*instituții posedă sau cer jurisdicție asupra naționalului preexistent*¹⁷. Această definiție presupune existența a două procese, unul social, în sensul schimbării loialității către un centru, și unul politic, care presupune constituirea unor instituții supranaționale cu putere de decizie în anumite zone ale afacerilor interne¹⁸.

Mai departe, ne vom îndrepta atenția asupra unuia dintre documentele care a condus la numeroase dezbateri între liderii europeni și a antrenat la maxim atenția opiniei publice. Cartea Albă a Comisiei Europene prezentată public la 1 martie 2017, aduce în discuție cinci scenarii/direcții care pot face obiectul parcursului european în viitorul apropiat. Documentul care prezintă reflecțiile asupra viitorului european, urma să fie abordat cu ocazia summit-ului de la Roma, care aniversează 60 de ani de la semnarea Tratatelor de la Roma¹⁹.

Primul scenariu este intitulat „*Continuăm pe același drum*”, și își propune să mențină aceeași traiectorie ca și până acum, Uniunea Europeană concentrându-și atenția pe agenda stabilită și pe reforma internă. Al doilea scenariu, denumit „*Accent exclusiv pe piața unică*”, își concentrează atenția pe piața unică și urmărește să întreprindă acțiuni cu scopul de a aprofunda colaborarea în această zonă. Cel de-al treilea scenariu „*Cei care doresc mai mult realizează mai mult*”, susține ideea că, Uniunea Europeană trebuie să continue pe același drum, însă statele au libertatea de a aprofunda integrarea în anumite zone de interes. Prin urmare, pot fi formate coaliții de state care să coopereze mai intens în anumite domenii. Scenariul patru, „*Mai puțin, dar mai eficient*”, merge pe ideea de a acționa, într-un domeniu restrâns de politici mai importante, cu o eficiență ridicată. Astfel, Uniunea Europeană își concentrează resursele limitate în domeniile prioritare, cu scopul de a maximiza rezultatele în acele zone. Ultimul scenariu, „*Mult mai mult, împreună*”, ilustrează faptul că, statele membre în mod individual sau Uniunea Europeană în formatul 27, nu reușesc să depășească provocările curente cu rezultate pozitive, în acest sens, statele membre ar trebui să-și unească forțele și resursele, cu scopul de a acționa în toate domeniile²⁰.

4. Pozițiile statelor membre

¹⁷ Antje Wiener, Thomas Diez, *European Integration Theory*, second edition, Edit. Oxford University Press, 2009, p. 2-3: <https://lib.eur.nl/urn:nbn:nl:ui:25-u-1175678-1c68c7>, accesat la data 13.09.2020.

¹⁸ *Ibidem*.

¹⁹ Site-ul oficial al Uniunii Europene: https://ec.europa.eu/romania/news/20170507_cinci_dimensiuni_pentru_viitorul_ue_ro: accesat la data 13.09.2020.

²⁰ *Cartea albă privind viitorul Uniunii Europene*, p. 16-26, site-ul oficial al Uniunii Europene: https://europa.eu/european-union/sites/europaeu/files/whitepaper_ro.pdf, accesat la data 13.09.2020.

Reflecțiile cu privire la direcțiile pe care trebuie să le urmeze Uniunea Europeană în viitorul apropiat, au condus la numeroase dezbateri și discuții între statele membre. Statele au împărtășit opinii diferite, în raport cu direcția care ar trebui urmată, conducând la discuții aprinse între liderii acestora. În cele ce urmează îmi voi concentra atenția pe identificarea pozițiilor statelor membre, în raport cu reflecțiile privind viitorul Europei.

Statele dezvoltate și cu putere de influență la nivelul deciziilor europene, au înclinat cu precădere înspre scenariul trei „Cei care doresc mai mult realizează mai mult”. Franța, Germania, Spania și Italia sunt cele patru mari puteri din cadrul Uniunii Europene, care au aprobat scenariul „Europei cu mai multe viteze”. Adoptarea direcției a avut loc în pragul reuniunii Consiliului European din de 9-10 martie 2017. Cele patru mari puteri europene au căzut de acord, ca acele state care își doresc o integrare mai profundă în anumite zone să nu fie împiedicate de celelalte²¹. Întâlnirea liderilor celor patru state a avut loc la Versailles, la invitația președintelui Franței, Francois Hollande, și au vizat inclusiv domeniile în care statele din prima linie ar trebui să aprofundeze integrarea²².

Statele central-estice din Uniunea Europeană, care fac parte din Grupul de la Visegrad (Ungaria, Polonia, Slovacia și Republica Cehă), se opun unei direcții cu mai multe nivele de integrare. Liderii acestor state condamnă ideea unei Europe cu mai multe ritmuri de integrare, pe fondul că s-ar produce o blocare a comunității, iar Uniunea nu ar mai reprezenta ceea ce reprezintă astăzi²³.

De asemenea, nici în rândul țărilor nordice nu este agreat scenariul trei care presupune o Uniune cu mai multe viteze. Premierul finlandez Juha Sipilä afirmă că susține o direcție în care statele acționează împreună, unitatea fiind un principiu important care trebuie respectat, iar toate statele trebuie să participe la luarea deciziilor viitoare. Totodată, condamnă ideea formării „unor nuclee politice diferite”, afirmând că această situație nu ar fi în interesul Finlandei²⁴.

România, la rândul ei a condamnat scenariul formării unor cercuri cu diferite ritmuri de integrare. Ministrul Afacerilor Externe, Teodor Meleșcanu, a declarat pentru

²¹ Platforma Voxeurope: <https://voxeurope.eu/en/a-multi-speed-europe-2/>, accesat la data 14.09.2020.

²² Platforma Le Monde: https://www.lemonde.fr/europe/article/2017/03/07/berlin-madrid-paris-et-rome-favorables-a-l-idee-d-une-union-a-plusieurs-vitesses_5090436_3214.html, accesat la data 14.09.2020.

²³ Platforma „The Guardian”: <https://www.theguardian.com/world/2017/feb/14/plans-for-two-speed-eu-risk-split-with-peripheral-members>, accesat la data 14.09.2020.

²⁴ Platforma Reuters: <https://www.reuters.com/article/idUSKBN16A1QA>, accesat la data 14.09.2020.

Reuters faptul că: „*Aceasta (multispeed) înseamnă fragmentare și contrazice obiectivele și valorile promovate de Uniune, încă de la începuturile sale*”²⁵. Tot în cazul României, în parlament este adoptată o notă de informare vizavi de Cartea Albă a Comisiei Europene, unde sunt abordate direcțiile privind viitorul comunitar și poziția instituțiilor naționale în raport cu scenariile cele mai favorabile țării. Din document reiese că România înclină spre ultimele două scenarii, respectiv scenariul patru: “Facem mai puțin, dar mai eficient” și scenariul cinci: “Facem mai mult, împreună”. Dacă am realiza o analiză comparativă între cele două conform documentului, cel mai util României ar fi scenariul cinci, deoarece corespunde cel mai mult intereselor țării, dat fiind faptul că pune accent pe politicile de coeziune și agricultură²⁶.

Concluziile la care am ajuns în urma abordării anterior prezentate, ne evidențiază câteva aspecte importante pe care le voi expune în rândurile următoare. Evenimentele interne și externe care se produc, influențează în mod direct reflexiile privind viitorul comunitar și într-un final direcția pe care o va urma Uniunea Europeană. În prezent, în contextul evenimentelor petrecute în ultimele două decenii, reflecțiile privind viitorul comunitar sunt concentrate pe aprofundarea integrării, care este văzută, ca un fenomen ce se poate realiza în diferite moduri și intensități. Statele europene au poziții diferite în raport cu viitorul, cele dezvoltate înclină spre o direcție cu ritmuri diferențiate de integrare (Uniunea cu mai multe viteze), în timp ce statele din zona centrală și estică susțin o direcție în care să se mențină un ritm unitar de integrare. Ideea unui ritm unitar de integrare fiind susținută și de statele nordice.

²⁵ Platforma Reuters: <https://www.reuters.com/article/idUSKBN18K25W>, accesat la data 14.09.2020.

²⁶ Notă de informare, Camera Deputaților, Parlamentul României, identificată COM (2017)358, http://www.cdep.ro/afaceri_europene/afeur/2017/fi_2296.pdf, accesat la data 15.09.2020.